

[Vilhelm Rasmussen.]

vedrørende Skoler udenfor København, i Kraft af hvilket Forældrerepræsentanterne faar Ret til at gøre sig bekendt med Undervisningen i Skolen, og jeg mener, at det maa være tilstrækkeligt til at betegne den Indflydelse og Myndighed, der gives.

Ændringsforslagene under Nr. 146 og 147 til § 43 har til Hensigt at lempe Tilsynet med de private Skoler, de egentlige Friskoler. I den Anledning gør jeg opmærksom paa, at vel giver Grundlovens § 83 Forældre Ret til enten selv at undervise deres Børn eller at lade dem undervise i en privat Skole, men paa den Betingelse, at Undervisningen svarer til de Krav, som stilles ved den almindelige Skole. Derfor er der naturligvis ogsaa en Grænse for, hvor langt Samfundet kan gaa med Hensyn til at overlade alt, hvad der hedder Tilsyn, til Forældre, som har deres Børn gaaende i disse Skoler. Jeg mener, at det Forslag, der her er stillet, netop betegner den gyldne Middelvej, og at det er en meget betydelig Indrømmelse til de frie Skoler eller til Friskolerne. Det har jeg ikke noget imod, naar det blot er et samfundsmæssigt Tilsyn, fordi man dog maa mene, at Børnene vel er Forældrenes, men desuden ogsaa Samfundets, og Grundloven kræver, som sagt, at de med Hensyn til Undervisning skal staa Maal med Børnene i den almindelige, offentlige Skole.

Jeg vil dog gerne have Lov til at gøre den Bemærkning, at jeg tror, den frie Skoles Tilhængere skal være en lille Smule forsigtige nu i den Sag. Naar nemlig den offentlige Folkeskole udvikler sig saadan, som den vil komme til at udvikle sig efter det her foreliggende Forslag, nemlig derhen, at det praktisk talt bliver Forældrenes Skole, men med et effektivt offentligt Tilsyn, saa vil der være en vis Fare forbundet med det, at de egentlige Friskoler, som jo ogsaa er Forældrenes Skoler, ikke faar et saadant Tilsyn, at Forældrene til Børnene, der gaar i disse Skoler, kan føle sig helt betrygget derved. Jeg gør kun opmærksom paa dette. Det er et Udslag af Elskværdighed overfor en Tankeretning i vort Samfund, som, selv om jeg ikke deler disse Tanker, dog alligevel efter min Mening har haft en stor Betydning for Udviklingen af den danske Folkeskole.

Det er en Indrømmelse af lignende Art, der gøres i Ændringsforslag Nr. 154 til § 47, idet det her endogså gøres muligt for Forældre at danne en Forældrekræds, saaledes at de i en privat Skole af anden Art

kan komme ind under lempeligere Tilsynsregler.

Endelig er der et lille Ændringsforslag, Nr. 157, som udtrykkelig klargør, at Eksamensskolerne ikke falder ind under Reglerne, der i øvrigt gælder private Skoler.

Jeg tror, at jeg hermed tilstrækkeligt har gennemgaaet alle de mere betydningsfulde Ændringsforslag, der er stillet af den højtærede Minister, og idet jeg dels henholder mig til det, jeg her har bemærket, og dels til den udførlige trykte Motivering, skal jeg til Slut tillade mig at opfordre det høje Tings Medlemmer til at stemme for alle de af Ministeren stillede Ændringsforslag og at stemme imod de af Mindretallene stillede Ændringsforslag.

Arnth Jensen: Den ærede Ordfører kom i sin Omtale af Ændringsforslagene til Lovforslaget om Folkeskolens Styrelse og Tilsyn ind paa forskellige, lad mig sige polemiske Betragtninger. Jeg vil nu opfatte mit Hverv her i Aften som det at give en Redegørelse for de Ændringsforslag, vi har stillet, og lade de polemiske Bemærkninger ligge til tredie Behandling. Jeg forstaar, at det ærede Medlem, Hr. Vilhelm Rasmussen, som jo ikke fik Lejlighed til ved første Behandling at føre sine egne Betragtninger frem angaaende denne Sag, ønsker at gøre det nu ved anden Behandling. Men, som sagt, jeg skal lade det ligge til den yderligere Diskussion ved tredie Behandling.

Jeg vil først gøre den Bemærkning, at da vi i vore Ændringsforslag beholder de gamle Benævnelser „Skolekommission“ og „Skoledirektion“, vil der selvfølgelig være en hel Del Ændringsforslag, som kun er af redaktionel Art, altsaa Ændringsforslag, hvorved Ordene „Forældreraad“ og „Skole-nævn“ foreslaas erstattet med Ordene „Skolekommissioner“ eller „stedlige Udvalg“. Disse Ændringer skal jeg ikke omtale, men kun tage dem, som er af mere principiel Betydning.

Ved vort Ændringsforslag til § 1 anerkender vi ligesom den højtærede Minister og Flertallet Kommunalbestyrelsen som den bevilgende Myndighed, men vi understreger yderligere Kommunalbestyrelsens Ret til Indblik i Kommunens Skolevæsen, idet vi gennem Ændringsforslag Nr. 2 optager en Bestemmelse fra Loven af 18. Marts 1873, som fastslaar, at al Brevveksling med højere Myndigheder skal ske gennem Kommunalbestyrelsen. Vi foreslaar det ikke for at lave et Omsvøbsdepartement eller